

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 17 stycznia 2020 r.

Pozycja 47

POSTANOWIENIE z dnia 27 czerwca 2019 r. Sygn. akt Ts 25/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Stanisław Rymar,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej Towarzystwa Zakładów Chemicznych „STREM” S.A. w sprawie zgodności:

art. 2 w związku z art. 1 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1090) w zakresie, w jakim „uzależnia przyznanie rekompensaty za nieruchomości pozostawione poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej od posiadania obywatelstwa polskiego oraz zamieszkiwania na byłym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 1 września 1939 r., co skutkuje pozbawieniem możliwości uzyskania rekompensaty przez osoby prawne będące właścicielami nieruchomości pozostawionych poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej, które nie mogą spełnić tych warunków” z art. 32 ust. 1 w związku z art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 64 ust. 1-3, a także art. 64 ust. 2 oraz art. 64 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej z 12 lutego 2018 r. Towarzystwo Zakładów Chemicznych „STREM” Spółka Akcyjna (dalej: skarżąca) wystąpiła z żądaniem przytoczonym *in extenso* w komparycji niniejszego postanowienia.

Skargę konstytucyjną wniesiono w związku z następującą sprawą.

Wojewoda Mazowiecki decyzją z 24 maja 2016 r. (nr: [...]; znak: [...]) – utrzymaną w mocy decyzją Ministra Skarbu z 22 lipca 2016 r. (nr: [...]) – odmówił skarżącej potwierdzenia prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości we Lwowie.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z 22 listopada 2016 r. (sygn. akt [...]), oddalił skargę na decyzję Ministra.

Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z 5 października 2017 r. (sygn. akt [...]) oddalił skargę kasacyjną wyjaśniając, że prawo do rekompensaty, o której mowa w art. 2 w

związku z art. 1 ust. 1 i 2 ustawy rekompensacyjnej przysługuje osobom fizycznym, a sama rekompensata nie ma charakteru odszkodowawczego, lecz charakter majątkowej pomocy publiczno-prawnej. Odnosząc się do wniosku skarżącej o skierowanie do Trybunału Konstytucyjnego pytania prawnego z wnioskiem o zbadanie zgodności art. 2 w związku z art. 1 ust. 1 i 2 ustawy rekompensacyjnej z art. 32 ust. 1 oraz art. 64 ust. 2 Konstytucji, NSA stwierdził, że brakuje po temu uzasadnionych podstaw, ponieważ charakter prawa do rekompensaty wyklucza przyjęcie sprzeczności kwestionowanych przepisów ze wskazanymi w skardze postanowieniami Konstytucji.

W ocenie skarżącej kwestionowana norma prawna uzależnia prawo do otrzymania rekompensaty (z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej) od posiadania obywatelstwa polskiego i miejsca zamieszkania na byłym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 1 września 1939 r. Skarżąca wyjaśnia, że skutkuje to pozbawieniem możliwości uzyskania rekompensaty osób prawnych będących właścicielami nieruchomości pozostawionych na Kresach, które *ex natura* nie mogą spełnić tych warunków. Z tych względów skarżąca zarzuciła kwestionowanej normie prawnej naruszenie jej konstytucyjnego prawa własności (art. 64 ust. 1 i 3 Konstytucji) oraz prawa do równej ochrony własności i innych praw majątkowych (art. 64 ust. 2 Konstytucji), a także ograniczenie jej praw majątkowych, które „nie jest ani konieczne w demokratycznym państwie prawnym, ani nie służy realizacji żadnych istotnych wartości konstytucyjnych” (art. 64 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji), z jednoczesnym naruszeniem konstytucyjnych zasad: równości (art. 32 Konstytucji), demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji) i proporcjonalności (art. 31 ust. 3 Konstytucji).

Trybunał Konstytucyjny zważył co następuje.

1. Na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK), skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań lub gdy jest oczywiście bezzasadna. Mając na względzie art. 67 ust. 1 u.o.t.p. TK, Trybunał orzekając, zarówno w rozpoznaniu wstępnym jak i merytorycznym, związany jest – co do zasady – zakresem zaskarżenia wskazanym w skardze konstytucyjnej.

2. Badana skarga konstytucyjna spełnia następujące wymogi formalne.

Skarżąca adekwatnie zarówno do treści orzeczenia wydanego w jej sprawie, jak i do zarzutów sformułowanych w skardze, określiła przedmiot zaskarżenia (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK). Przedstawiła także argumenty uprawdopodobniające zarzut naruszenia przez kwestionowaną w skardze normę prawną przysługujących jej konstytucyjnych praw i wolności (art. 53 ust. 1 pkt 2-3 u.o.t.p. TK). Uzasadnienie skargi jest formalnie poprawne, a przedstawiona argumentacja – spójna.

Skarżąca przedstawiła stan faktyczny sprawy (art. 53 ust. 1 pkt 4 u.o.t.p. TK) oraz udokumentowała datę doręczenia ostatecznego orzeczenia, o którym mowa w art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK (art. 53 ust. 1 pkt 5 u.o.t.p. TK). Dołączyła również do skargi wyroki, decyzje i inne rozstrzygnięcia wydane na podstawie zaskarżonych przepisów (art. 53 ust. 2 pkt 1-2 u.o.t.p. TK). Wyczerpała także przysługującą jej drogę prawną, ponieważ wyrok Naczelnego

Sądu Administracyjnego z 5 października 2017 r. (sygn. akt [...]); dalej: wyrok NSA) był ostatecznym orzeczeniem w sprawie objętej badaną skargą konstytucyjną.

Skarga w imieniu skarżącej złożona została przez radcę prawnego, który przedstawił stosowne pełnomocnictwo szczególne (art. 44 ust. 1 w zw. z art. 53 ust. 2 pkt 3 u.o.t.p. TK).

3. Skarżąca nie dochowała jednak trzymiesięcznego terminu wniesienia skargi konstytucyjnej. Zgodnie z art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK „skarga konstytucyjna może być wniesiona po wyczerpaniu drogi prawnej, o ile droga ta jest przewidziana, w ciągu 3 miesięcy od dnia doręczenia skarżącemu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia”. Z powodu braku odrębnej regulacji w u.o.t.p. TK, mając na względzie art. 36 u.o.t.p. TK, termin ten oblicza się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.; dalej: k.p.c.), a wobec odesłania wynikającego z art. 165 § 1 k.p.c. – według przepisów prawa cywilnego. Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Trybunału (np. postanowienia z: 10 lipca 2007 r., sygn. Ts 269/06, OTK ZU nr 4/B/2007, poz. 174; 24 września 2013 r., sygn. Ts 137/13, OTK ZU nr 6/B/2013, poz. 614; 6 lipca 2016 r., sygn. Ts 102/16, OTK ZU B/2016, poz. 448), termin ten – poza wyjątkiem zawieszenia biegu terminu wniesienia skargi (art. 44 ust. 3 u.o.t.p. TK) – liczy się zgodnie z art. 112 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145): termin oznaczony w miesiącach kończy się z upływem dnia, który nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu.

Wobec tego, że wyrok NSA został skarżącej doręczony 10 listopada 2017 r., a 10 lutego 2018 r. był dniem ustawowo wolnym od pracy (niedziela), to termin wniesienia skargi konstytucyjnej upłynął z dniem 11 lutego 2018 r. Skarga konstytucyjna została natomiast wniesiona 12 lutego 2018 r. (data nadania).

4. W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK odmówił nadania badanej skardze dalszego biegu, ponieważ nie spełnia ona wymogu określonego w art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo do wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.